

Oikaisuvaatimus koskien aiheettomasti maksetun palkan takaisinperintää

VD/8333/01.02.01.05/2019

RV/K-ML/MN/HY-L

Hakija on lähettänyt 2.12.2019 kirjaamoon 29.11.2019 päivätyn oikaisuvaatimuksen, jossa pyydetään henkilöstöpäällikkö Aija Heiskasen 15.11.2019 tekemän takaisinperintäpäätöksen § 9 / 2019 oikaisua.

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue toteaa oikaisuvaatimuksesta seuraavaa:

Oikeus takaisinperintään

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (jäljempänä viranhaltijalaki) 56 §:n 1 momentin mukaan aiheettomasti maksettu palkka tai muu palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden määrä saadaan periä takaisin. Takaisinperintä voidaan suorittaa myös siten, että perittävä määrä vähennetään seuraavan tai seuraavien palkanmaksujen yhteydessä viranhaltijan palkasta, jos tämä on edelleen saman työnantajan palveluksessa.

Erehdyksestä johtunut virhe

Vantaan kaupunki on maksanut hakijalle aiheettomasti palkkaa 1.9.2018 -30.9.2019 välisenä aikana yhteensä 802,69 euroa. Aiheeton palkanmaksu johtui virheestä, jossa palkkaa maksettiin väärän hinnoittelun mukaan. Hakijalle 1.9.2018 tehdyssä viranhoidomääräyksessä on erehdyksestä johtuneen virheen takia ilmoitettu virheellisen hinnoittelutason mukainen tehtäväkohtainen palkka 3 316,80 euroa ja lisäksi maksettu rekrytointilisä 150,00 euroa. Hakijan oikean hinnoittelun mukainen tehtäväkohtainen palkka on 2 900,00 euroa ja lisäksi rekrytointilisä 490,00 euroa.

Vantaan kaupungilla on työnantajana oikeus ja velvollisuus korjata palkanmaksussa tapahtunut erehdyksestä johtunut virhe.

Oikeuskirjallisuudessa takaisinperinnän on katsottu olevan mahdollista myös tilanteessa, jossa työ- ja virkaehtosopimusta on tulkittu virheellisesti ja viranhaltija on virheellisen tulkinnan takia saanut aiheettomia palkkaetuja. Oikeuskirjallisuuden (Hirvonen – Mäkinen, Kunnallinen viranhaltija – Oikeudellisen aseman sääntely 2006 s. 378) mukaan aiheeton palkanmaksu voi johtua esimerkiksi lasku- tai kirjoitusvirheestä taikka virkaehtosopimuksen virheellisestä tulkinnasta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 56 §:n 3 momentin mukaan työnantaja voi luopua takaisinperinnästä kokonaan tai osittain, jos takaisinperintää on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomana tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Vantaan kaupunki toteaa, että takaisinperintä ei ole kohtuutonta eikä aiheettomasti maksettu määrä ole vähäinen.

Oikeuskirjallisuudessa pääsääntönä on, että vastaanottajan on palautettava perusteeton etu riippumatta siitä, onko hän aiheuttanut varallisuudensiirron vai ei. Perusteettoman edun palautusta ei muun muassa estä se, että tappion kärsijä on vapaasta tahdostaan tehnyt suorituksen tai se, että edunsaaja on ollut vilpittömässä mielessä saamansa edun perusteettomuuden suhteen.

Hakijan viittaus koskien tehtäväkohtaista palkkaa

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan myös tuonut ilmi, että tehtäväkohtainen palkka perustuu Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan ensisijaisesti tehtävien vaativuuteen (KVTES, Luku II, 2 mom.). Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että hänen tehtävissään tai niiden vaativuudessa ei ole tapahtunut mitään muutoksia kyseisenä ajankohtana ja hänen työtehtävänsä ovat olleet aina ns. laajan tehtäväkuvauksen mukaisia, joten hakijan näkemyksen mukaan mitään tosiasiallisia perusteita takaisinperinnälle ei ole. Hakijan mukaan takaisinperintää perustellaan tehtäväkuvauksella ja siihen liittyvällä hinnoittelutasolla, joita kyseisenä ajankohtana sovellettiin osaan sosiaalityöntekijöitä. Hakijan näkemyksen mukaan hänen tehtävänsä ovat jatkuneet muuttumattomina kaiken aikaa, joten tehtäväkohtaisen palkan alennukselle ei ollut sopimuksien mukaisia perusteita, eikä myöskään takaisinperinnälle tälle perusteella.

Vantaan kaupunki toteaa, että tehtäväkohtainen palkanosa perustuu tehtävän vaativuuteen ja on työntekijästä riippumaton. Tehtävän vaativuuden arviointi perustuu tehtäväkuvaukseen ja paikalliseen tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmään. Tarvittaessa menettelytapa koskien tehtävän vaativuutta ja tehtävän vaativuuden arviointia, on kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) kunnallisen pääsopimuksen mukainen eikä käsittely tapahdu ko. viranhaltijapäätöksen oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä.

Lisäksi Vantaan kaupunki toteaa, että virka- ja työehtosopimukset ovat normisopimuksia, joiden sopimuskompetenssin rajat tulevat lainsäädännöstä. Järjestelmä on nimenomaisesti sopimusoikeutta, josta työnantajan ja työntekijöiden edustajat sopivat yhdessä. Palkkaukseen liittyvät määräykset kuuluvat virka- ja työehtosopimuksilla sovittaviin palvelussuhteen ehtoihin. Virka- ja työehtosopimuksen palkkausperusteiden eroavaisuuksissa ei ole kyse yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettusta syrjinnästä. Palkkausperusteiden eroavuudet eivät myöskään riko työnantajan velvollisuutta kohdella henkilöstöään tasapuolisesti, koska palkkauksen eroavaisuudet perustuvat hyväksytyyn palkkausjärjestelmään.

Hakijan viittaus JUKO:n paikallisen tason neuvotteluihin

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt, että neuvottelujärjestö JUKO on käynnistänyt paikallisen tason neuvottelut tämän ns. suppean tehtäväkuvauksen soveltamisesta eli asiasta vallitsee erimielisyys. Hakijan mukaan JUKO:n näkemyksen mukaan kyseinen tehtäväkuvaus ja sen hinnoittelutaso on laadittu KVTES:n määräysten vastaisesti.

Vantaan kaupunki toteaa, että mahdolliset neuvottelut työnantajan ja neuvottelujärjestön välillä eivät kuulu ko. viranhaltijapäätöksen oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteyteen eikä asiaa siten tule käsitellä ko. viranhaltijapäätöksen oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä. Vantaan kaupunki yleisesti toteaa, että neuvottelut virka- ja työehtosopimuksen velvoittavien määräysten tulkintaa ja soveltamista koskevasta asiasta käsitellään KVTES:n kunnallisen pääsopimuksen mukaisesti.

Takaisinperinnän kohtuuttomuus

Lain esitöissä todetaan, että säännöksessä tarkoitettussa kohtuuttomuudessa olisi kysymys lähinnä taloudellisesta kohtuuttomuudesta. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että viranhaltijalain 56 §:n tulkinnassa on lähdeittäviä siitä, että takaisinperintä on pääsääntö, josta voidaan luopua vain laissa luetelluilla perusteilla.

Hakija ei ole oikaisuvaatimuksessaan millään tasolla tuonut ilmi sitä, että takaisinperintä hänen tilanteessaan olisi kohtuutonta. Hakija ei ole esittänyt mitään taloudellisia syitä sille, miksi

takaisinperintää tulisi kohtuullistaa. Vantaan kaupunki toteaa, että takaisinperintää ei voida pitää kohtuuttomana. Takaisinperintä tapahtuu hakijan palkasta vähentämällä kohtuullisin kuukausierin.

Oikaisuvaatimus on nähtävissä kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 9.3.2020 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hylätä 2.12.2019 päivätty oikaisuvaatimus takaisinperinnästä henkilöstöpäällikön päätöksestä 15.11.2019 § 9/2019 edellä mainituin perustein.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

työmarkkinalakimies Maiju Nousiainen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)